

BUTTLE kyrka byggdes med litet absidkor och långhus i en och samma etapp i mitten av elvahundratalet. Tornet stod färdigt i början på tolvhundratalet. Århundradet därpå revs absiden, koret förlängdes och byggdes ut med sakristia.

Dörröppningen i korportalen är trång, som den var i äldre kyrkor: bara knappt sextio centimeter, inga tjockisar göra sig besvär här!

I gamla handlingar kallas koret sånghuset. I en nisch syns en målad hand som med en trädgårdskanna vattnar en döds-skalle. En blomma spirar som en bild för kyrkans tro på livet. »Rore ecclesiae recrescunt« betyder »De växa åter genom kyrkans dagg«.

I slutet av artonhundratalet donerade Altheimebonden och hans hustru en skaplig summa pengar så att Buttle kunde bli första kyrka i pastoratet med en ordentlig piporgel. Samtidigt skedde stora förändringar i kyrkan. Tidsandan var som Heidenstam ironiskt skrev »att göra gamla hus ännu gamblare«.

I Buttle tog man upp stora fönster, så att folk skulle kunna läsa den finstilta psalmboken. Triumfkrucifixet och bänkarna målades över och predikstolen byggdes om. När kyrkan skulle restaureras nästa gång fanns borttagna delar av den gamla predikstolen kvar i kyrkomagasinet.

Länsarkitekten Olle Karth la ut delarna på korgolvet och lyckades pussla ihop dem. 1957 sattes predikstolen ihop och upp igen. Den har målningar av apostlarna, gjorda av sergeanten och kyrkomålaren Johan Weller från Vall 1780.

Vid restaureringen 1957 tog konservator Erik Olsson bort den bruna övermålningen på triumfkrucifixet. Fram kröp en av öns äldsta träskulpturer, ett mästerverk från mitten av elvahundratal i samma franska stil som den berömda Viklaumadonnan.

Då befriades bänkarna från övermålning, inunder fanns det vi kan se idag: allmogemåleri från sjuttonhundratal med mustigt gröna och bruna slingor och blad.

Dopfunten från tolvhundratalets mitt har en enkel cuppa som vilar på ett skaft med tre huvuden: ett odjur och två människor, en är krönt som en kung, den andre har åtsittande huva, är kanske en krigare? Två långhåriga huvuden är avbildade på tornportalerna.

Att barnen hör himmelriket till står i en gripande inskription på Ida Kristina Petterssons magnifika gravsten.

Ida dog tio år gammal år 1879.

Bara en av kyrkogårdens tre stockar finns kvar, det är fattigstocken vid vägen. I mitten av sjuttonhundratalet fanns också en timstock av marmor med solvisare, och en straffstock som olydiga sockenbor fick sitta i för att begrunda sina synder.

